

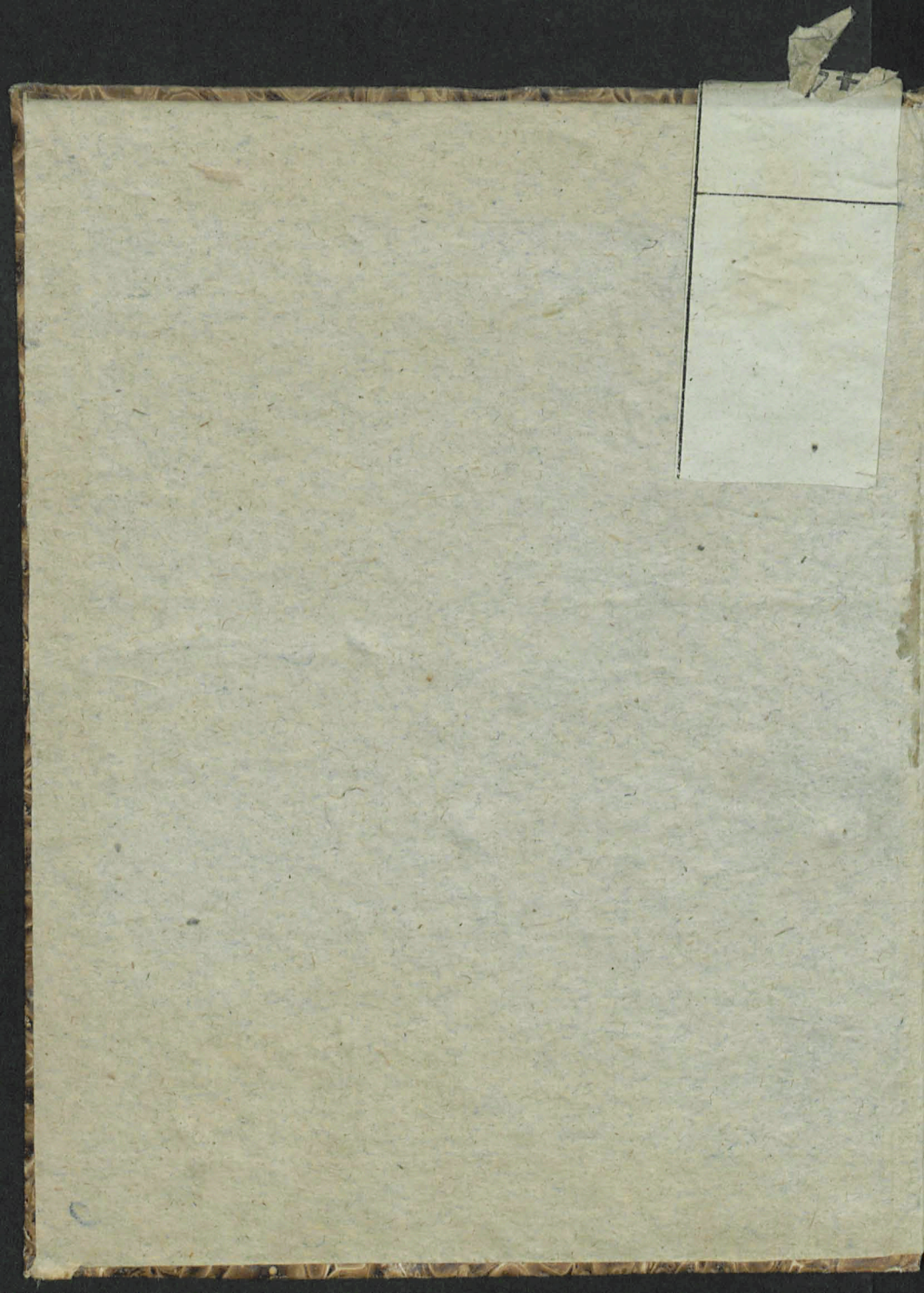
BIBLIOTEKA

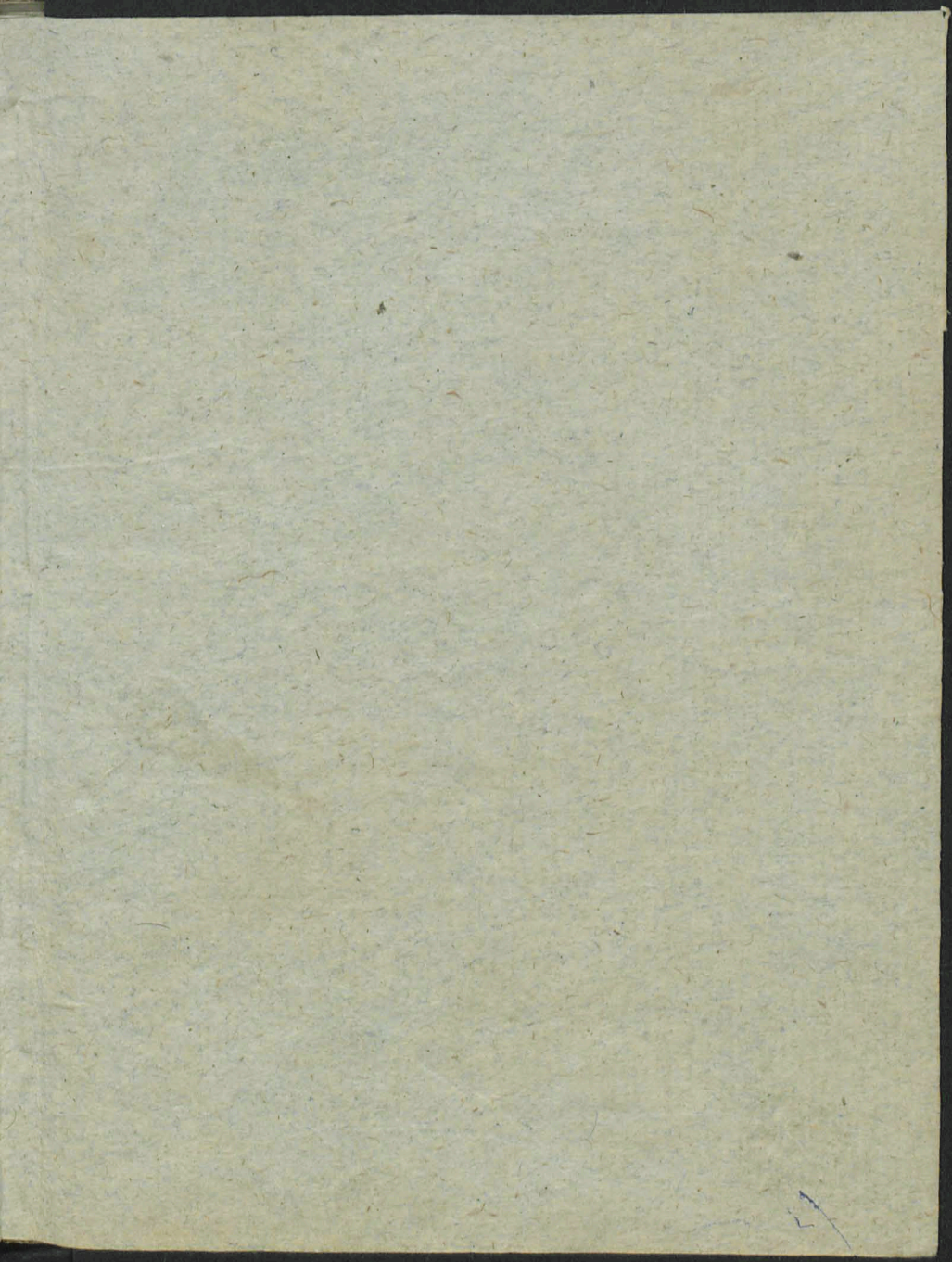
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

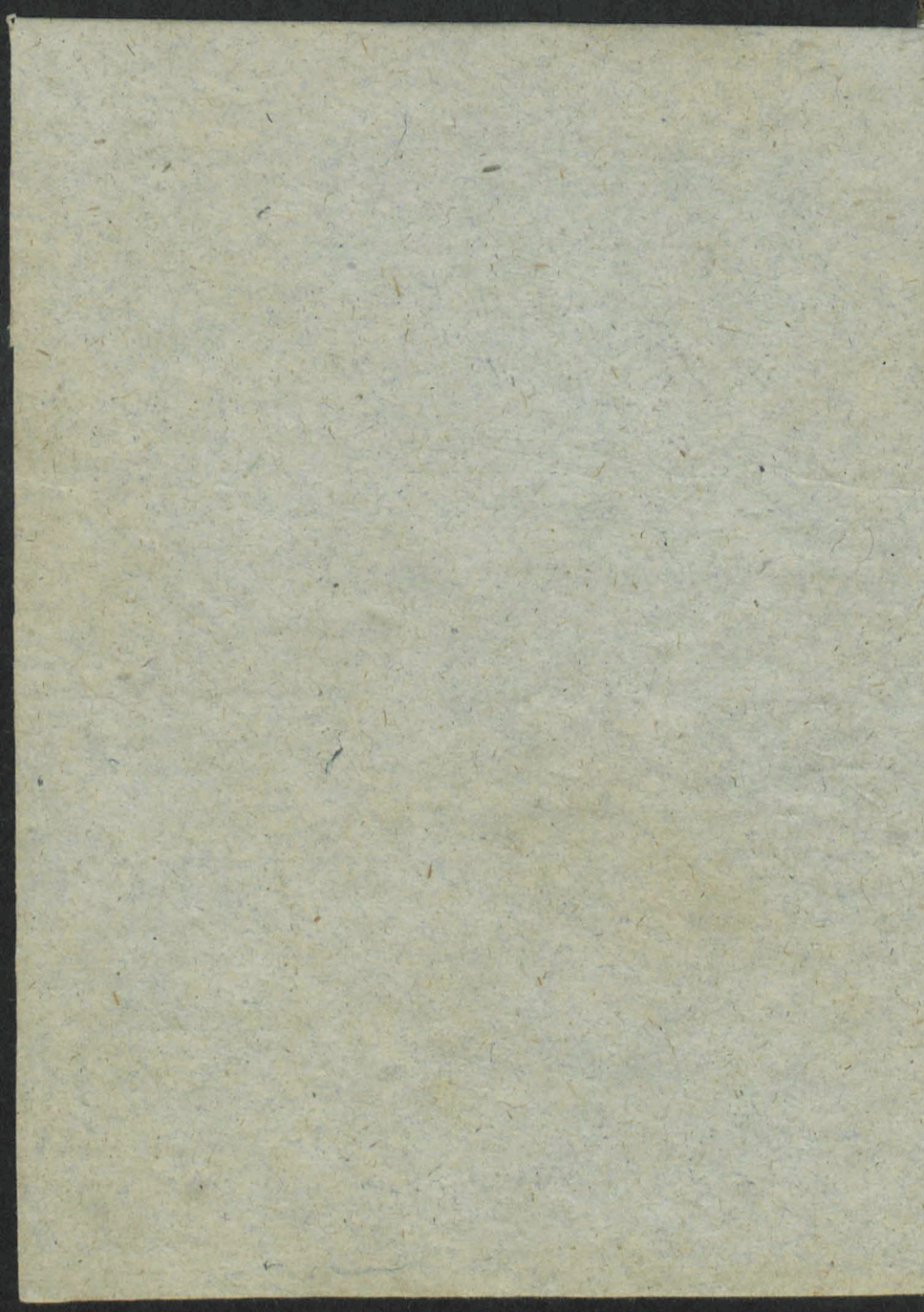
XVII

1382

1835

A P P L A

Jun 40 89

2 V O S

IN DESIDERATIS.
POLONIÆ ET SVECIÆ PRINC

SERENISSIMVM

LADISLAV
SIGISMVNDVM

Cum pridie No^{na}s Maij, felicissimis auspiciis
ad capeffendum Moschouix Imperium du-
cens exercitus, Luceoriam ingrederetur;
pleno debitæ obseruantix ac deuo-
tionis animo effudit

NOBILIS IVENTVS COLLEGII
LVCEORIENSIS SOCIETATIS IESV,
ANNO M. DC. XVII

vid. L. IV. S. 164

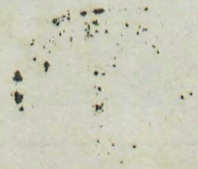
CRACO

444

In Officina Typographi

ici Cefarii.

XVII - 1382 - 15

SERENISSIMO PRINCIPI
IOANNI CASIMIRO
Diu SIGISMUNDI III. Regis
Poloniæ, & M. D. Lith: inuictissimi,
FILIO.

Domino suo clementiss: Felicitatem.

 Væ in aduentu Serenif:
Principis WLADISLAI
SIGISMUNDI nostra
fuerunt studia, Serenif:
Princeps, ea typis excusa, Sereni-
tati Vestræ consecrauimus; certâ
omnino spe, vt quicquid pro Sere-
nif: Fratres Vestros à nobis factum
est, licet illud sit rude ac impolitū;
id omne Serē: V. gratum & acce-

ptum arbitraremur. Nam si ad a-
 mātina vel preciosissima quæpiã
 gemma ferreo inclusa annulo, cū
 ferro suam dignitatem communi-
 cat, ferriq; precium ac æstimo-
 nem auget; idem profecto etiam
 sperandum nobis, quibus ea diui-
 nitus oblata est felicitas, vt Serenis:
 Principem nostrū **W**LADISLAVM
SIGISMVNDVM preciosissimã or-
 bis terrarum gemmã, quæ & pon-
 dere suo, & precio, & pulchritudi-
 ne vniuersi mundi regna, & impe-
 ria adæquat, incultis carminibus
 cantaremus: & quod nulla vnquã
 contiscet posteritas, in Collegio
 Societ: **I**ESV, raro, sed insigni sum

Epistola Dedicatoria.

norum ac sapientissimorum Imperatorum Regumq; exemplo, ad electionem nostram semel ac iterum attentum haberemus. Atque utinam Musæ etiam nostræ vnâ cum Ser^{te} V. adulescant, ut Ser^{tem} V. liceat quoq; nobis ornare olim, & cedrinis literis immortalia Ser^{tatis} V. ad quæ Deus vocat, & quæ Sacra Regia Maiest. & vniuersa Respublica à Serenitate Vestra expectant, facinora toto mundo celebrare. Deus Opt: Max: Ser^{tatem} V. seruet quam diutissime florentem, atque incolumem. Luceoriæ, 8. Idus Augusti, Anno 1617.

Serenitati Vestræ

*Æternum deuota Nobilis Iuuentus
Collegij Luceorien. Soc: IESV.*

PROLOGVS.

Olinia intuere Sereniff: W L A D I -
S L A V M S I G I S M V N D V M,
& in vno Principe, summos orbis
Reges ac Imperatores venerare.
Auspicato cœlistibi delabitur Mo-
nile, in quod ornandum, plurimarû
Gentium ornamenta, veluti omnia mundi flumina in
vnum Oceanum præcipiti impetu delabuntur. A
atre SIGISMUNDO III. Pio, Clemente, Fe-
lici, Magno, Inclyto Poloniæ ac Sueciæ Rege, du-
plici stemmate coronatur: Suetico & Iagelonio.
Sueticum genus ornant veteres inprimis Cimbri,
quorum Fulmina vnus Marij Contulis Româ, non
vis, sed fortuna auerit. Ornant & Gotti, per quos
extremum Imperio Romano excidium allatum est.
Ornant etiam Vandali, Romæ inprimis, tum & om-
nium Africæ Regnorum inuictissimi domitores.
Vide si non Cimbricum, Gotticum, Vandalicum, in
Diuo Rege Sigismundo ingenium, qui æmulam Ro-
manæ Moschouitarum monarchiam, exusta Regia,
multisq; vrbibus & arcibus occupatis, cum Impera-
tore captiuo toti mundo fecit ludibrium. Huic Sue-
tico generi, Saxonum vetustam domum adiúxit Re-
gia Aua, Gostau coniuix, atque originem ad sum-
mos orbis Cæsares, Henricos, Ottones. Lothari-

Prologus

um. &c. Regi maximo Sigismundo dedit. Stemma
Iageloniurū à Sarmatis, & Lituanis deductum, ramos
suorum Principum longè lateque per Germaniam,
Hispaniam, Hungariam, Poloniam, Bohemiam ex-
porrexit, & omnium Christianorum Regnorum in-
signia fecit sua. Et Suecis, & Iagelonibus Regia cœ-
lis infixæ est radix. Nam S. Brigida vidua, & filia
eiufdem S. Catharina, nuptijs Eghardi intacta virgo,
& coniunx, Regium Sigismundi III. in Suecia est ge-
nus. Casimirus verò Angelicus iuuenis omnium est
simul, & stirps, & gloria Iagelonum. Tantus ergo
W L A D I S L A O Principi paterni generis est splen-
dor. Haud inferiorem nobilitatem Anna Regina in
filium Principem W L A D I S L A V M transfudit: in
qua duæ itidē toto terrarum orbe celeberrimæ coi-
uerunt familiæ: Austriaca, & Bauarica. Austriacam
quidem in altum Imperij culmen euexit pia erga SS.
Eucharistiam Religio Rodolphi Comitis ab Hab-
spurg, quæ ipsa gens multis retro sæculis in Anicijs
Conulibus illustissima floruit, & præter innumeros
Heroas cœlis inseruit, S. Benedictum cum S. Scho-
lastica, S. Syluiam, S. Gregorium magnum, S. Æ-
milianam, ac S. Tarfillam. Nunc verò toti terrarum
orbi augustum Archiducæ germen cœlo terrisque
clarissimos Romano Imperio, decem Imperatores
dedit, quorum quinque amplissima Hungariæ, Bohe-
miæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclauoniæ, Bosniæ Regna

hare-

Prologus

hæreditario iure iuis posteris quæsierunt. Præter hos, quatuor Hispaniarum ac Indiarum Reges Catholici, qui maiori parti orbis imperant, Principum Austriacorum sunt propago. In eadem Austriaca domo nobilissimæ Christianorum Principum continuantur familiæ. Gottorum quidem in Hispania per Ioannam Aragoniam, quæ ad Pelagium Asturiæ Regem, Genus Gotticum refert. Piastorum verò in Polonia per Cymbarcam Mazouïæ Ducem, Friderici III. Cæsaris matrem, in quo vno domus Austriaca, quæ occidere videbatur, in plures iam effloruit familias. Ita quæ Piastorum insignia in vna Austriaca domo viuunt, & de S. Heduigi vidua, & S. Salomæa coniuge, & virgine gloriantur. Et quoniam Piastorum Principes multiplici cognatione veteres Hungariæ Reges contingunt, eorum proinde sunt decora sanctissimi Reges Stephanus, Emericus, & Ladislaus: & SS. Regina Elizabeth, & Kunegundis, quæ genere materno Orientalium Imperatorum Neptis, S. Catharinam V. M. & C. lulium Cæsarem sanguine attingebat. Bauariæ verò Principes cognati Austriacis magnorum olim Boioariæ Regum sunt progenies, Henricos duos, quorum prior cum Kunegunde Virgine, & coniuge sanctimoniâ illustris fuit, & Ludouicum V. Romanos Imperatores genuerunt.

Ex hac multarum gentium in vnum commixtione, tale Serenissimo Principi nectitur Coronarium.

WLADISLAVS SIGISMVNDVS

PRINCEPS, IN QVEM VELVT IOCEANVM
PRÆCIPVARVM MVNDIGENTIVM FLV-
MINA COEVNTIA; INNVMERIS SESE EF-
FVNDVNT OSTIIS. CVIGENVVS SARMA-
TICVM, LITVANICVM, SVETICVM, CIM-
BRICVM, GOTTICVM, VANDALICVM,
TEVTONICVM, HVNNICVM, GRÆCV M,
ROMANVM, TROIANVM, QVI ANTE CON-
DITVM POLONIÆ REGNV M A MVLTIS
SECVLISEXPECTABATVR DESIDERATIS-
SIMVS REGVM ET IMPERATORVM, NE-
POS, PRONEPOS, ABNEPOS. SIGISMVN-
DI III. POLONIÆ AC SVECIÆ REGIS, ET
ANNÆ AVSTRIACÆ REGINÆ FILIVS. CVI
HÆREDITARIA VIRTVS IN TERRIS; HÆ-
REDITARIA PROSPERITAS DE COELIS.
QVEM CORONANT DIVINA MAIORVM
FACTA IN TERRIS; PRO QVO MILITANT
DIVORVM COGNATORVM COHORTES
DE COELIS. CVI AMPLISSIMVM DEBETVR
IMPERIV M IN TERRIS; IN QVEM DIVO-
RV M TV TELARIV M OCVLII INTENTIDE
COELIS. QVI POST QVAM DECREPITVS
AVITA REGNA DIV REXERIT, ET PRO-
TEXERIT IN TERRIS; AD AMPLISSIMA
TANDEM IMPERIA VOCATVS, ET SV-
IS MAIORIBVS ADIVNCTVS REGNABIT
IN COELIS, PRINCEPS PISSIMVS, MODE-
STISSIMVS, SAPIENTISSIMVS.

Demetrius Hulewicz.

A P P A R A T V S

Quo Sereniss: Principem accepit Nobilis Iu-
uentus Collegij Luceoriensis So-
cietatis IESV.

Portam arcis Luceoriensis, quam Serenissimus Princeps VVLADISLAVSSIGISMVNDVS ingressus est, in vertice ornabant insignia Regalia, supra que eminentior stabat S. Michael. Archangelus: habuit tres Inscriptiones, & duo Emblemata.

Prima Inscriptio in arcu portæ.

SERENISSIMO PRINCIPI WLA-
DISLAO SIGISMVNDO, OPTATISSIMO
DIVI SIGISMVNDI MAGNI, REGIS POLO-
NIÆ ET SVECIÆ FILIO. AVGVSTISSIMO
ROMANORVM IMPERATORVM, ET SVM-
MORVM TOTIVS CHRISTIANI ORBIS,
GERMANIÆ, HISPANIÆ, HVNGARIÆ, PO-
LONIÆ, SVECIÆ, &c. &c. REGVM, NEPOTI,
PRONEPOTI, ABNEPOTI. COLLEGIVM
LVCEORIENSE SOCIETATIS IESV.

II. Inscriptio ad latus portæ dextrum.

INGREDERE SERENISS. PRINCEPS VVLA-
DISLAE, EXORNET VVOLINIAM TVÆ
PRÆSENTIÆ MAIESTAS. VNO ENIM LO-
QVUNTVR OMNES ORE, TE ILLAM ESSE
REGIAM, A MVLTIS EXPETITAM SÆCVLIS

PROGE-

Apparatus.

PROGENIEM, QVA POLONI NOMINIS
DECUS IN TOTVM CHRISTIANVM OR-
BEM PORRECTVM, AMPLISSIMOS IMPE-
RIIFINES MARICASPIO CORONET, OCE-
ANO SVETICO IMMERGAT, ET PONTO
EVXINO FIRMET.

III. Inscriptio ad latus portæ sinistrum.

INTVERE INGREDIENS DIVINA REGVM
ET CÆSARVM PROPAGO, PRINCEPS VVLA-
DISLAE, LVCEORIAM IN CINERIBVS
SQVALIDAM: QVÆ AD INGRESSVM
TVVM EXHILARATA, NOVAM QVAM
IN SQALORE INDVERE POTVIT HILA-
RITATEM ASSVMIT: ET ANNVENTE
CLEMENTIA TVA, CONFISA DEO, PA-
CEM AC SECVRITATEM TE BELLATO-
RES SIBI PERPETVAM POLLICETVR.

EMBLEMA I.

Quintus Fabius Consul, Dux gratiosus Ro-
manis fuit, ideoq; ad eum concursus omnium
iuniorum factus est, pro se quisq; nomina dan-
tium ad bellum. *Ex Liviij libro 10.*

Vincuntur amore Poloni.

Miles amat Fabium, Fabio Duce promptus in hostem
Euolat: heu quantum pectora vincis amor?

Emblemata

Consule conspecto currit Romana iuuentus,
Militiæ pro se nomina quisque ferens.

Non stimulis opus est: ò gratia iuncta fauori,
Cuius vel rigidum cor superare nequis?

Delicium gentis, Princeps inuicte, Polonæ,
Cernis quanta cohors ad tua signa volet?

Vix tuus effulsit per Lechica castra manipulus,
Cum tecum, pro te, prælia quisque parat.

Gratia te gratum fecit: magnetis ad instar,
Quos trahis, hos etiam nonne tenere potes?

Valentinus Tománowicz.

EMBLEMA II.

Philippus Rex Macedonum, videns ab Alexandro adolescente domitum equum Bucephalum ferocem, caput descendentis exosculatus, emissisque lachrymis, dixit: Aliud ò fili tibi par regnum quærè, quando te iam Macedonia non capit. *Ex libro 1. Supplement: Currij.*

Ars an fortuna domandi?

Iactet Pellæos ingenti laude triumphos,
Quisquis Mœonio firmate ludit epos.

Perfica magnificè celebret direpta Darii

Castra; Getas domitos Oxydracasque canat.

Bucephalum

Emblemata

Bucephalum acceptis domitum memorabo lupatis,
Quem stupuit, vinci sic potuisse, Pater.

Par tibi; quare puer Regnum, fert vota Philippus
Vaticinans: iam Rex prodigiosus eris.

Tollit se arrectum Moschus, quin calcibus auras
Pulsat, & relato pectore crura iacit.

Quis nisi VVLADISLAV Serit, qui frena furenti
Inferat? hæc Lechi cum Patre fata canunt.

Adamus Omieciński.

*In eiusdem porta triplici conignatione nobiles pueri, succedentibus
Musicis choris, Serenissimo Principi aduenienti acclamabant.*

I.
Huc huc viridi flore iuventus,
Lauro molles redimita comas,
Propera; magno metra Dynastæ.
Concine, plectro tangito eburno,
Dignas tanto Principe laudes.
Aquilæ candor, spica manipuli,
Et regalis gemma coronæ,
Chlamys aurato rutilans ostro,
Magni monstrant signa Monarchæ.

II.
Lorica trilix, clauaque splendens,
Trifido cassis prædita cono,
Phaleratus equus radians auro,
Iunctus lateri fatifer ensis,
Agmina fido sociata Ducis,
Verum signant Martis album.

Emblemata

III.

CRepet optato buccina cantu;
Saliant grato tympana pulsu,
Ærea vastis fistula bombis
Latè liquidas impleat auras.

III.

Eques exuuiis sæuus in hirtis,
Siue leones, seu pantheræ.
Seu maculosæ tigridis armos
Cinctus: raræ ludicra pugnæ
Simulachra suo Duce spectante
Edat: laxis promptus habenis
Volet in gyrum:

V.

Modò calcari.

Sonipesictus, calcibus auras
Feriat primis: modò librata
Spargat in hostem spicula dextræ:
Modò vibratum surgat in ensem:
Modò præcipiti compita cursu
Mensus, celeris more sagittæ,
Ad sua properet signa reuerti.

VI.

OLux niueo, digna lapillo,
Qua Lucoriam Princeps urbem,
Cupit aduentu recreare suo,
Esto æternis signata notis,
Sis magis anno so ære perrennis,
Te miretur cana vetustas,
Te posteritas Lechica iactet,
Te conspicu Marte nepotes,
Lætis tollant super astra sonis.

Emblemata

VII.

I Agelonio sanguine Princeps
Inclyte, Pyliam vince senectam.
Quicquid læto promimus ore,
Nostris minùs est credito votis.
Olim celebres tolle triumphos,
Eripe Moschis scepra superbis.
Mahometano liuida vultu
Castra, feroci subigas Marte,
Geticas notá fraude locustas,
Celer Euxino mergito ponto.
Sic vbi nostro reddita Regno
Pax armatá fuerit dextrá;
Solii capies scepra paterni.

Ab arcis porta ad Ecclesiam Cathedralem, platea pergulis ab utroque latere structa, Coronis & frequentibus Pyramidibus, ac variorum Emblematum Iconibus adornata, concentu Musico & nobiliorum puerorum acclamationibus personabat.

EMBLEMA I.

Annibal iturus ad vastandam Italiam, in quiete vidit iuuenem diuina specie, qui se à Ioue diceret Ducem in Italiam Annibali missũ; proinde sequeretur, neq; vsquam à se deflecteret oculos. *Ex Liiij libro xxi.*

Hoc duce victor eris.

Quæ mōra Iagelloniade? Martemrè sinistrum
Reris, an hostiles te tenere minæ?

Emblemata

En iuuenis pulcher facie demissus Olympo
Te præit, & comitem iam cupit esse suum.
Hunc oculis, hunc mente feras : quæ monstra sequuntur
A tergo, pro te bella cruenta mouent.
Tempeftas fauet ipsa tibi : notat edita syluis
Strages, quam fausto prælia Marte geras.
I properè, Annibale es felicior : hoc fuit omen
Tunc illi, tibi nunc; Dux vtriusque Deus.

Andreas Czerwinsky.

EMBLEMA II.

Inter castra Bruti & Octauiani Augusti Cæsaris, ante ipsam pugnam duæ Aquilæ decertârunt: quarum ea, quæ à parte Bruti fuit, victa est ab ea, quæ fuit à parte Augusti. *Ex vita M. Bruti*

Autore Plutarcho.

Felix auspicium pugnae,

Pvigna pares aquilas inter confurgit, & atram
Candida prosternit, præcipitatque solum.

Cæsaris est victrix, Bruti deuicta: cruentum

Moschi cum Lecho Symbologypton habes.

V Vladislæ rue in Martis discrimina: belli

En tibi fortunam candida portat auis.

En Moschorum insigne ruit Regnique Ducisque,

Purpureoque putrem sanguine tingit humum.

Auspicii testis niueus color: ille maniplos

Cum decoret, Moschus quid nisi fumus erit?

Andreas Bolbas Roslocki.

Emble

EMBLEMA III.

Romani quibus census equestris nondum
erat, & equi publici nondum assignati: Sena-
tum ad eunt, factaq; dicendi potestate, equis se
suis stipendia facturos promittunt. *Ex Liuij lib: 5.*

Nunc vltro pugnare decet.

Verus vt horribiles ex ciuit in vrbe tumultus,
Nec fuit hostiles qui superaret opes.
Non eques expectauit equum, quem iure vetusto
Publica militibus largaque dextra dabat.
Ipse suos instrauit equos, sese obtulit vltro,
Et contra Veios promptus in arma ruit.
Miraturque stupet que viros cum plebe senatus,
Roma pares equites optat ab inde ferat.
Qua te laude feram sub sidera Lechica proles,
Quae vitam patriæ cum Duce læta voues?
Tu Iageloniadæ Mauortia castra capellis.
Patria victrici iam tibi ferta parat.
Ne magnas tenui mercede paciscere laudes,
Gloria victori sufficere ipsa potest.

Christopherus Lukansky.

EMBLEMA IV.

Craſtinus euocatus Cæſarianus cōtra Pom-

Emblemata

peianos, in acie prima ruens armatus, ita allocutus est suos commilitones: Sequimini me manipulares mei. *Ces. libro 3. Giuil.*

Est miles parere paratus.

CRastine quo properas, quo te rapit acer in hostem:
Impetus, vt primus pectore tela feras?

Par animis & Martē cohors electa ruentem.

Prosequitur: tali milite dignus eras.

O verē veterana phalanx distincta manipulis;

Quam Dux ad mortem se iubet vsque sequi.

V Vladislæ, decus Regni, dux in dextera belli,

Tunc Getas contra, primus in arma ruis?

Turcica tunc paras conuellere signa Polono:

Milite? tunc acie Moschica sceptrā premes?

Eia alacres, sequimurq; Ducem, sequimurq; manipulum:

Dic age, mitte iube, præcipe, præsto sumus.

Paulus Ianczynsky.

EMBLEMA V.

Simandius Ægyptiorum Rex signatus erat leonis specie, hostes in fugam vertens, vt ex eo & animum, & robur, & vigilantiam Regis perspicere liceret. *Ex Pierij Hieroglyphicis de Leone.*

Sic vincitur hostis.

QVI Rex nuper eras, cur nunc geris ora leonis,
Vnguibus hamatis hostica castra fugans?

Displicet

Emblemata

Displicet haud humana tibi natura Simandi,
Viribus hac mistum sed tegis arte dolum.
Subditus vt Regem, sic sentiat esse leonem,
Te, quicumque hostis non timet esse tuus.
Et quæ tam valido non cedant castra leoni,
Cuius ab aspectu flammea mica volat?
Iagelloniade Lechis mitissime robur
Prome leoninum, si tibi palma placet.
Te Moschis fortem, & vigilantem siste leonem,
Haud aliter Princeps, victor & esse potes.

Matthæus Bartkowsky.

EMBLEMA VI.

Populi Chæronenses adorabant sceptrum
à Ioue traditum Pelopi per Mercurium, in for-
mam hastulæ fabricatum. *Ex Pausania in Beoticis. & ex
Pierio in Acie.*

Fausti præfagia Regni.

HAsta throno solii sistens infixæ superbi,
Velleris aurata splendet amicta toga.
Scilicet hanc supplex gens Chæronensis adorat,
A Ioue demissam cœlitus esse putans.
Omen ad imperium Regni, tam nobile sceptrum,
Romulidas inter Pelopidasq; fuit.
Vellera VVLADISLAE tibi dat Moschus, & hastas,
Vt felix regnes, sydera voce ferit.
Fortunate nimis Princeps, quem purpura quærit,
Cuius & in dextram voluitur hasta manum.

Petrus Szápáronyski.

EMBLEMA VII.

Scipio adolescens stricto super consultantium capita gladio, iuravit se neque Rempublicam deserere velle; neque alium ciuem Romanum eam deserere passurum. *Ex Liviij libr xxxii.*

Plus exempla valent.

Scipiadae Jageloniadem conferte Poloni;
 Credetis missum coelitus esse Ducem.
 Ille audax Patriae succurrere penè labanti
 Instittit; hic faustum porrigit auxilium.
 Scipio testatur superos mucrone coruscans,
 Pectore se patriam claudere velle suam;
 V Vladislaus opem regno iam pene ruenti
 Spondet, & auspiciis innouat arma suis.
 Iuravit Romanus eques dextramque tetendit,
 Et contra Annibalem praelia mouit atrox;
 Lechica progenies cum Principe iuncta supremo,
 Mordicus in Moschum tela manusque parat.
 Ambo Duces magni, fortunatiq; Polonis,
 Sed V Vladislaus, robore maior erit.

Ioannes Gichnicki.

EMBLEMA VIII.

Verriculum desolationis symbolum ita fiebat,

Emblemata

bat, viri manus sibi mutuò tenentes quasi restim texunt, occupatisque terræ quam desolatam volunt extremis finibus, ita latè extensi progrediuntur, latentesque passim incolas, quasi venando excipiunt. *Ex Pierio in Retibus.*

Nec rumpes, nec effugies.

Non iocus est, quando sua laxat brachia miles,
Nectit & è forti retia densa manu.

Nec lepus hic captandus erit, ceruique fugaces:

Aut lupo innocuam carpere fuetus ouem.

Hostiles manus ista parat vincire lacertos,

Tam validis capitur gens inimica plagis.

Verriculo (quid Mosche negas?) capiere Polono,

Texitur hæc iugulo firma catena tuo.

Non vis sponte tuos Lechis submittere fasces,

Ardua compedibus colla premenda dabis.

Vndique Lechiacæ iam te circumdare turmæ

Ecce Iagellonio cum Duce, Mosche parant.

Quid nisi præda manes morti deuota futuræ?

Si pennis fugias; est aquila apta sequi.

Andreas Czerwinsky.

EMBLEMA IX.

Cyrus in somnis solem sibi ter apprehendere visus, cognouit se regnaturū triginta annis.

Ex Pierij Hieroglyphicis de Sole.

Emblemata

Plus vltra.

Cyre quid in cassum vires effundis inanes,
Solem te manibus prendere posse putas?
Ter conare, ter aufugiet: tamen impetus audax
Ardua nitenti tangere, prosper erit.
Si ternas vltra decades regnare volebas,
Crebrius ad solem dextra mouenda fuit.
Quam benè V Vladislæ tuos hoc Symbolon ausus
Insignes pariter Marte togaque notat?
Sol tibi Moschiacus quoties comprehensus Olympo est,
Dum prece, dum votis sydera celsa feris?
Tot regni flauas victor numerabis Aristas;
Hoc tibi solaris lucida sphaera notat.

Albertus Zordanffy.

EMBLEMA X.

Quintus Fabius Pictor legatus oraculo Delphico egressus, iussus est ab Antistite, vt sicut coronatus lauro oraculum adiit, & rem diuinam fecit; ita coronatus rediret, nec ante eam deponeret, quàm Romam peruenisset, eamq; coronam Romæ in ara Apollinis collocaret.

Ex Liuij libro xxxiii.

Et in hoc, & cum hoc.

Laurigero Fabii miraris tempora ferto
Vernare, huic signo nilnè subesse putas?

Hoc redi.

Emblemata

Hoc redimitus erat, sacris altaria donis,
Delphica dum cumulat, dum sacra vota facit.
Hoc Delphis egressus iter dum vertit in urbem,
Præsulis imperio vertice lætus habet.
Hoc pariter sacrâ deponit Apollinis æde
Fortunæ referens symbola certa suæ.
Laurea ferta tibi data sunt, virtutis honores,
Dum Iageloniade Moschica regna petis.
His ornata geres victricia tempora ramis,
Moschorum Princeps, dum celebratus eris.
His Romana (gerens sceptrum) memor esto trophæis,
Numina quæ terrâ, quæ decorare mari.

Samuel Iajkowsky.

EMBLEMA XI.

Alexandri magni vigilantia sic figurata est.
Leonino spolio caput indutus spectatur Alexā-
der, à cuius altera parte, simulachrum est Io-
uis sedentis, læua bacillo innixi, à dextra verò
aquila cū hac inscriptione *Αλεξάνδρου*. Ex Pier. de Leone.

Symbola vera Ducis.

O Tumor, & lepido pompâ excipienda cachinno,
Pellæus iuuenis cum metamorphoson agit?
Exprimit Alcidem ex utrius animiq; vigore,
Amphitrioniadæ par cupit esse Deo.
Hinc Iouis, inde aquilæ species adiuncta ministræ,
Nititur excubias notificare Ducis.

Emblemata

Verius hæc Iageloniadem designat imago,
Cui vigilans animus Martis in arma subest.
Huic neque numen abest, nec regni symbolon ales
Regia, quæ Lechis bellica signa notat.
Grammata Atridæis quæ sunt expressa figuris,
Moschiacis cantant vltima fata plagis.

Andreas Zdzisrsky.

EMBLEMA XII.

Mago frater Annibalis in Curia Carthagi-
nensis vestibulo tres modios annulorum effun-
dit, quos detraxerant Pœni Romanis equiti-
bus ad Cannas cæsis. *Ex Libro xxiii.*

Date vos aut vestra Poloni.

Non leue pondus habent à rebus verba Magonis,
Milite cum fratris castra replere cupit.
Tres modios auri (digitos quod mordet in orbem)
Proiicit à spoliis Martia Roma tuis.
Sic animos vrget populi, accenditq; Senatum,
Agmina militibus multiplicare nouis.
Si quando, nunc Leche tuas simul exere vires,
Si sapias Attalicas prodige largus opes.
Vt cadat, aut vires ad prælia Moschus obarmet,
In te stat summæ gloriæ tanta spæi.
Nunc Iageloniadem densatis cinge manipulis,
Hic vir, hic est Lechus, quo duce victor erit.
Moschorum longas facile est numerare ruinas,
Ni tamen oblitus, sunt tibi Lerna mali.

Nicolans Zgotz.

EMBLEMA XIII.

Post famā Cannensis pugnae, vulgato Tre-
bij sermonibus aduentu Annibalis, Cossani
cū vrbe excessissent, sine certamine tradita
vrbs Pœno, præsidiumq; acceptū est. *Ex Liu. l. 23.*

O sortem Principe dignam.

REs benè habet, Moschus portarum limina pandit,
Quin & in occursum Principis exit ouans.
Iagelloniadem votis deposcit olympo,
Quod vis non potuit, iam fauor ecce potest.
VVladislac, nihil telis, nihil est opus armis,
Cuncta parata vides, omnia tuta tenes.
Iam regni diadema tibi, iam scepra feruntur:
Currit in amplexus Moschica turba tuos.
Excita Cossanis taceantur gaudia portis;
Annibal instrato cū veheretur equo.
Magna Ducis Pœni fuerat tunc gloria, maior
Sed V Vladislai scepra tenentis erit.

Florianus Zegota.

EMBLEMA XIV.

Hiero Rex Syracusarum misit boni ominis
causa Romanis victoriam auream, rogans ac-
ciperent eam, tenerent, & haberent propriam
ac perpetuam. *Ex Liuij libro xxii.*

Hoc tibi munere victor.

Abnuat hoc quisquam, quod Martia Roma triumphis
 Floruerit, Latias dum tenuaret opes?
 Quis Mauorte neget palmam retulisse Quirites,
 Cum premerent proprio, barbara regna iugo?
 Defuit hoc Romana tibi, sed defuit vnum,
 Pulsus vt Aufonijs Annibal esset agris.
 Præstitit Hieronis faustum victoria pignus
 Aurea, læta ferens omnia Romulidis.
 Hanc cape V V L A D I S L A E tuis dilectæ Latinis,
 Romano cui stat gloria parta polo.
 Roma tibi certos celsâ de sede triumphos
 Mittit, victoris nomen & omen habe.

Venceslaus Labodynsky

EMBLEMA XV.

Aquila cum Dracone pugnante cum iam fe-
 rē spiris serpentinis opprimeretur, messor fal-
 ce armatus, accurrit: & spiram Draconis se-
 cuit liberavitq; aquilam. *Ex Pierij Hierogl: de Aquila.*

Tu litem finire potes.

Leche vides aquilam sæuo certare Draconi,
 Hoc natura odium, dissidiumque dedit.
 Leche dolēs aquilam spiris plexam esse Draconis,
 Nodis hanc serpens plexuit Herculeis.

Emblemata

Leche times Aquilæ, ne suffocata fatiscat,

Suffocat vinclis hanc Draco Gorgoneis.

Quis medium, quis falce secat per colla Draconem?

Messor amans aquilæ, terga cruenta secat.

Quis reginam auium de faucibus eripit hydræ?

Eripit humanâ messor anhelus ope,

Signa gerens Aquilæ Lechus, Moschusq; Draconis,

Quænam inimicitæ sint vtriusque, docent.

V V L A D I S L A E tuis Princeps armate manipulis,

Quid sit opus factò, te monet iste typus.

Stanislaus Ganecky.

EMBLEMA XVI.

Vates Aristander candida lana amictus, corona aurea insignitus, iuxta Alexandrum vehabatur, ostendit supra verticem Alexandri aquilam sublimem volare, cursumq; rectâ dirigere in hostes, quos postea felici prælio confecit. *Plutarchus in Alexandro.*

Omina victorem spondent.

PELLæus spirans Martem, & Darius in armis,

Urbe sub Arbella prælia sæua gerunt.

Regius interea supra caput adstitit ales,

Feruorem Phæbi temperat Æmathio.

Et quocumque refert in equo uestigia, præstò est,

Non deterretur Marte, cruore, nece.

Emblemata

Nil cures muros, nil contorumq; fragores,
Hostes Cōssanos Retaneosque fuga:
Omen habes Iageloniade, ales porrigit alas,
Spondet victorem, iam comitare Ducem.

Abrahamus Alexic.

EMBLEMA XVII.

Ianus bifrons in bicipitem aquilam versus,
ab vna parte consitam frugibus Poloniam, ab
altera syluis densioribus horridam Moscouiã
aspectat.

Regna aspectu vtrinque parata.

Dividua Ianus facie, quid spectat vtrasque
Partes; quidue suis innuit auspiciis?
Dirigit cultu, fert membra volatilis ales,
Fronte quidem Ianus, cætera factus auis:
Induit alatas per fortia brachia penñas,
Ora birostris habet, corneus vngue micat.
Qui modò Lachiacas ales spectabat ad oras,
Iam nunc & pennis Moschica resqua tegit.
Iam Sybires petit, & Tueriis exporrigit alas,
Vt VVLADISLAV stringat vtrumq; latus.

Stanislav Poplansky.

EMBLEMA XVIII.

Perseus cum Harpe Mercurij, quam dextrã
manu, sinistra Gorgonis caput tenet, ad cuius

aspectum

Emblemata

aspectum territus exercitus fugit in sylvas.

Natal. Com: lib: 7. Cap: 11.

Magnus honos sudore paratur.

Vertice pennato geminis talaribus horrens
Perseus, æthereum peruolat altus iter.

Gorgonei portat spoliū memorabile monstris,
Fert harpen dextra, defluit inde draco.

Schema docet magnis quæ sunt patranda Monarchis,
Ne cedant, contra fortius ire parent.

VVLADISLA E paras, qui Marte nouare trophæa,
Surge age, ductoris munia dexter orbi.

Excindas Helicēs populos sub sydere natos,
Qui Tanaimq; bibunt, laus tibi perpes erit.

Nicolaus Palucky.

*Plurima alia Poëmata, Odiaria, Epigrammata, quæ varijs ordinibus
ibidem pendebant, longum fuisse singula typis mandare. Transcunt Sere-
nissimo Principi Nobiles pueri eo ordine acclamabant.*

I.

Te Deus incolumem seruet, tibi militet æther,
Ad nutum ventos, velitis instar habe.

II.

Pectore te foueat miles fociumque Ducemque
Om̄nibus faustis plebs super astra vehat.

III.

Sint tibi Diuorum in certamine præsto phalanges,
Aliger officium deferat armigeri.

IV.

Nocte columna ignis præeat tua castra, dieque
A rapido nubes roscaida sole tegat.

D 3

V. Inuictis

Emblemata

V.

Inuictis profer tua victor Symbola castris,
Dextrâ aquila, aſt læuâ parte manipulus eat.

VI.

Viue potens, felix gnarus iam vincere victor,
Neſcius & vinci Lechica caſtra præi.

VII.

Dignus es imperio, dignus diademate regni,
Ipoſa tuas optant Lechica ſceptra manus.

VIII.

Sigismundiades Dux nobis inclytus: euge
Principe ſub tanto gloria noſtra redit.

Ad ingreſſum Eccleſiæ Cathedralis triplex arcus triplicem viam diſcernebat. In verticibus arcuum Regalia Sereniſſimi Principis inſignia dependebant. Primo ordine, Regnorum Poloniae, Sueciæ, & Lituaniæ ſigna cum hac inſcriptione.

Æternent medium regalia ſigna manipulum,
Ac eadem æternent ſceptra manipulus ouans.

Secundo ordine aquila Regalis cum his lematibus.

Ad roſtrum.

CLANGORE ADBELLAVOCAT.

Ad alas.

EOASSELIBRATINORAS.

Ad pedem dextrum.

HOC PARTATVEBITVR VNGVE.

Ad ſiniſtrum.

HOCPRÆDABITVRHOSTES.

Sub aquila diſtichon.

Regales meritò Iouis armiger explicat alas,
Moſchica vult pennis regna operire ſuis.

Tertio

Emblemata

Tertio ordine Regalis manipulus & supra aquila cum hac inscriptione.
INTEGRER HOC CVSTODE MANIPLVS,

A dextra parte manipuli lemmata duo.

NON METVENDA FAMES.

VBERTASHICCERTA SOLI.

A sinistra.

VALIDE HINC AD PRÆLIA VIRES.

MESSEM SPERATE POLONI.

Sub manipulo distichon.

Sparfa tot huic Princeps vni infere Regna maniplo,
Quot tibi sub gemino fixa Trione patent.

Ad ipsum ingressum pendeat inscriptio triplex.

Prima inscriptio in fronte arcus.

SERENISSIMO PRINCIPI VVLADISLAO,
CVI DIVVM GENVS MAGNORVM RE-
GVMET CÆSARVM, AVSPICE DEO, DE-
DIT AMPLISSIMORVM IMPERIORVM
PRINCIPEM NASCI; ANIMVM VERO FE-
CIT, VT NIHILITA SIT ALTVM IN TER-
RIS, QVO ASCENDERE NON POSSIT: NI-
HIL TAM FIRMVM, QVODEXPVGNARE
NON VALEAT. COLLEGIVM LVCEORI-
ENSE SOCIETATIS IESV.

Ad latus portæ dextrum altera inscriptio.

PROGREDERE AVGVSTA DIVORVM RE-
GVMPROGENIES, SERENISSIME PRIN-
CEPS VVLADISLAE, ET IBI MILITIÆ TVÆ
AVSPICARE EXORDIA, VBI SARMAII

Emblemata

CVS HERCVLES BOLES LAVS CHROBRVS
INSIGNI CONTRA RVSSOS POTITVS VI
CTORIA, COLVMNAS FERREAS IMPERII
SVI LIMITES IN BORYSTENE EREXIT.
VNA OMNIVM VOCE TRIVMPHI TVI LO
QVETVR SÆCVLA ILLA COELIS DELA
PSA, QVANDO CHRISTIANVS ORBIS GEN
TES BARBARAS ET INDOMITAS TVAS
ESSE AVDIET. SVRGET VETVSTAS AD
SVAS IMPOSTERV M ELINGVIS LAVDES:
NASCETVR POSTERITAS, QVÆ GLORI
AM TIBIS VBIECTAM CONSPICIENS AD
MIRABV NDA GLORIA BITVR VVLADI
SLAVM SIGISMV NDI MAGNI FILIVM,
ET POSTERIS SPE M SVMMÆ GLORIÆ
PRÆBVISSE, ET MAIORES LONGE POST
SVOS POSTEROS RELIQVISSE.

Ad latus portæ finistrum tertia inscriptio.

I NGREDERE FELIX SERENISSIME PRIN
CEPS VVLADISLAE, OMNIVM PRINCI
PVM DECVS, MONILE ET VNIO MVNDI,
AMOR, SPES, ET EXPECTATIO REIPVBLI
CÆ. QVÆ TE VNICVM SVVM COR PROSPE
RIS FELICITATIS VOTIS PROSEQVITVR.
ITA VIVE, VT VINCAS: ITA VINCE, VT RE
GNES: ITA REGNA VT TRIVMPHES, PA
RESQ. LVCEM GLORIÆ, TVBAM FAMÆ,
MAGNO PATRITVO SIGISMV NDO GAUDI
VM POLONISTVIS IMMORTALITATEM.

Applausus

Tum verò ad Cœmeterium Serenissimus Princeps progressus est, ubi nouis iterum acclamationibus nobilium iuuenum acceptus. Tandem ad templum Cathedralē in primis descendit, à Reuerendis Dominis Prælaris & Canonicis, ac vniuerso Eccl: Cath. Clero in ipso limine templi salutat per Adm: R. D. Lucam Sobkowiecki Archidiaconum Luceoriensem, qui ut est singulari vir præditus prudentia, & longo rerum præclarè gestarum usu, adeo eleganti, ac disertâ oratione sua, audientium animos permouit, ut de incolumi Serenissimi Principis aduentu plurimum gauderent omnes, hymnumq; Te Deum laudamus, &c. magno pietatis sensu ipso Sereniss: Principe ante maius altare stectente decantarent. Itaque post gratias Diuinæ maiestati, tum ab vniuerso Clero, tum & à populo Luceoriensi pro incolumitate suæ Serenitatis persolutas, ad vicinum templo Episcopale palatium Serenissimus Princeps deducitur. Interea verò accurrentibus Musicis choris, nouis iterum salutationibus & Latinis & Ruthenicis numerosior iuuentus suam Serenitatem est profecuta.

I.
Lechici Titan radiate Regni
Cuius optato recreatur ore,
Fertilis terræ ditio Volinæ,
Scande felici pede, scande faustam
Belliger arcem.

II.
O nostræ nitor, o columna gentis,
O dux inelyte, Principumq; Princeps,
Sidus, gloria, robur, & colossus.
Gemma o pulchrior Indicis lapillis,
Phæacum rosa carpta de rosetis,
Vincis nobile lilium nitore:
Alter Scipio, corculumque Lechis,
Scande sacratam tibi magne Princeps
Ocyus aulam.

III.
Gestiat nostri plaga tota cœli,
Fulgur aurato micet ex olympo,

Applausus

Phœbus adductis stupeat quadrigis,
Igneo flammis iaculatus axe,
Lucido cœli glomerentur orbe,
Vibret arcuatum Meteoron Iris,
Luna formosis redimita stellis,
Hospitem lætis recreet choreis.

IV.

VVLADISLAE potens ferire Moschum,
Iagelloniade ruina Turcæ,
Ingens Tartaricis pauor locustis:
VVLADISLAE Ducum iubar serenum,
SIGISMVNDI ADE coruscalampas,
Dextro limina nostra tange passu.

V.

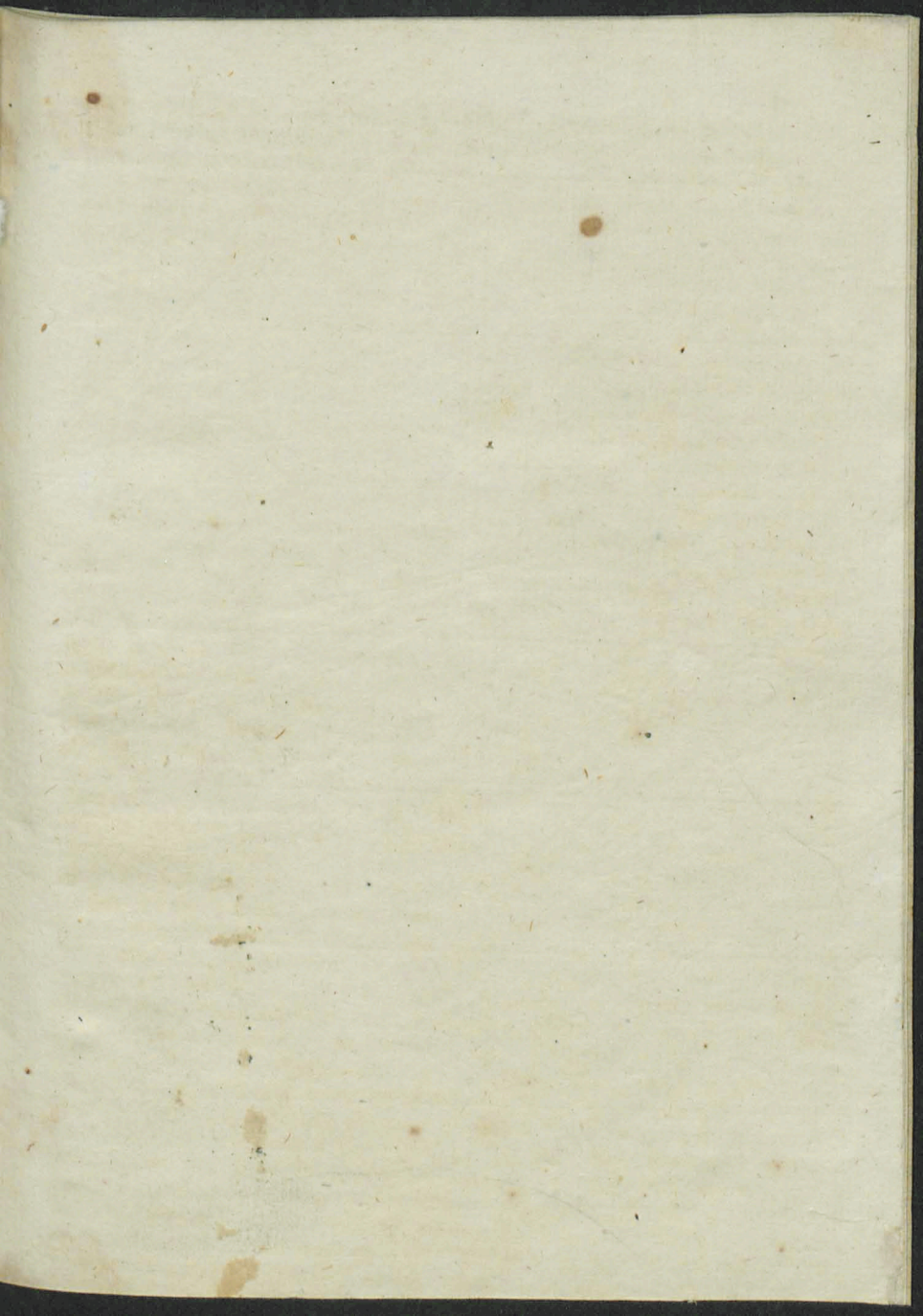
Salue Lechiacæ, salue spes maxima gentis,
Cuius ad introitum Parthica castra tremunt.
Cuius fama Voliniacas diffusa per vrbes,
Hostica magnanimum pectus in arma facit.
Ingredere ominibus faustis, tibi mœsta Lucoris
Plaudit, in aduentu se renouatque tuo.
Vince Getas, Moschos prostermito, protere Turcas,
Aurea pax nobis te veniente redit.

VI.

VVLADISLAE pater patriæ, qui Martia Marti
Pectora pro Lechicis fersque vouesque focis.
Sume animos, acuasque iras te Principe dignas,
Nec patere hostiles arma ciere manus.
Magnus es aspectu, fama sed maior in armis,
Maximus in pugna, victor & vltor eris.

VII.

Iagelloniadum regali sanguine Princeps,
Edite, lætificum percipe sospes aue.

Appendix

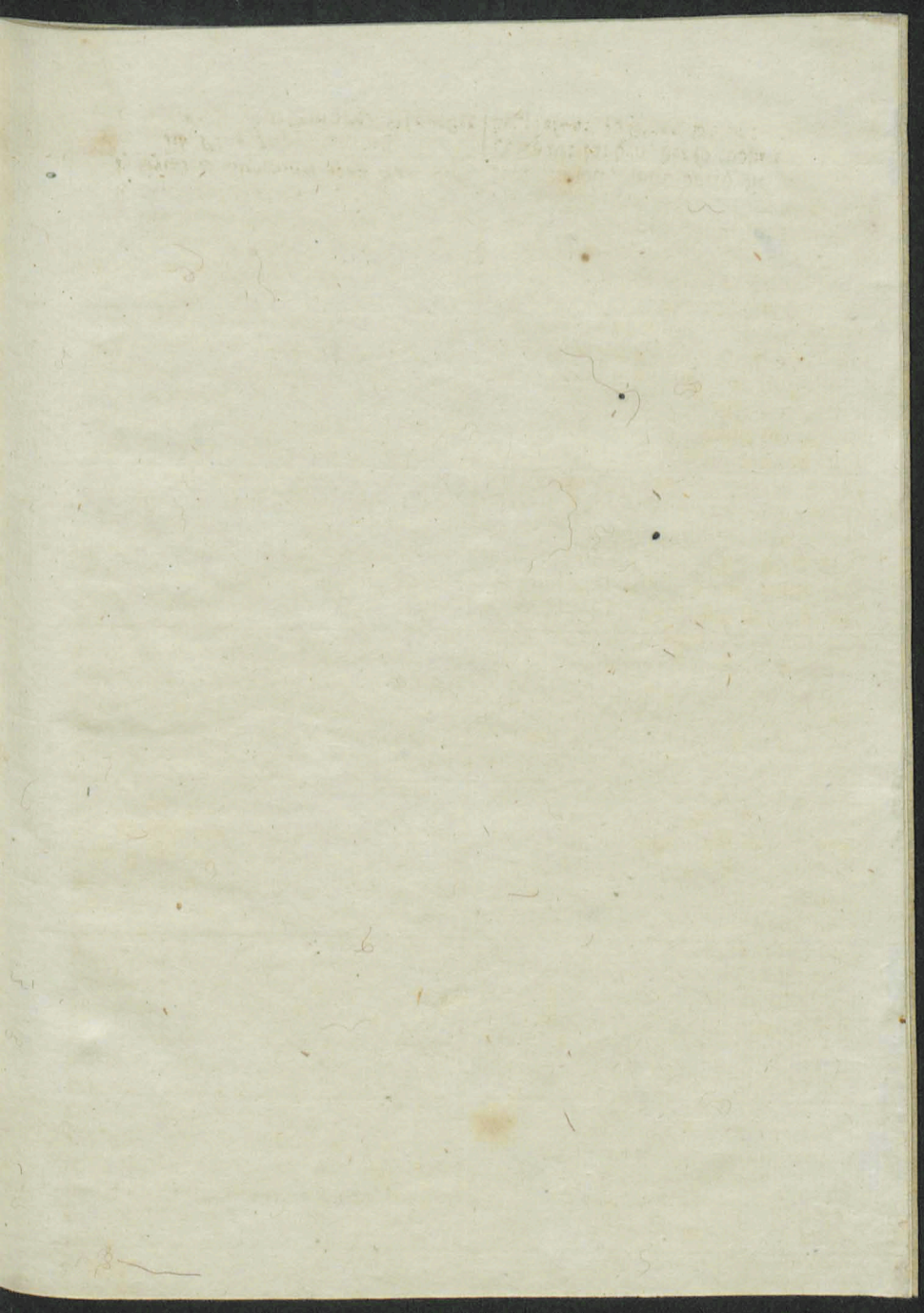
1. The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

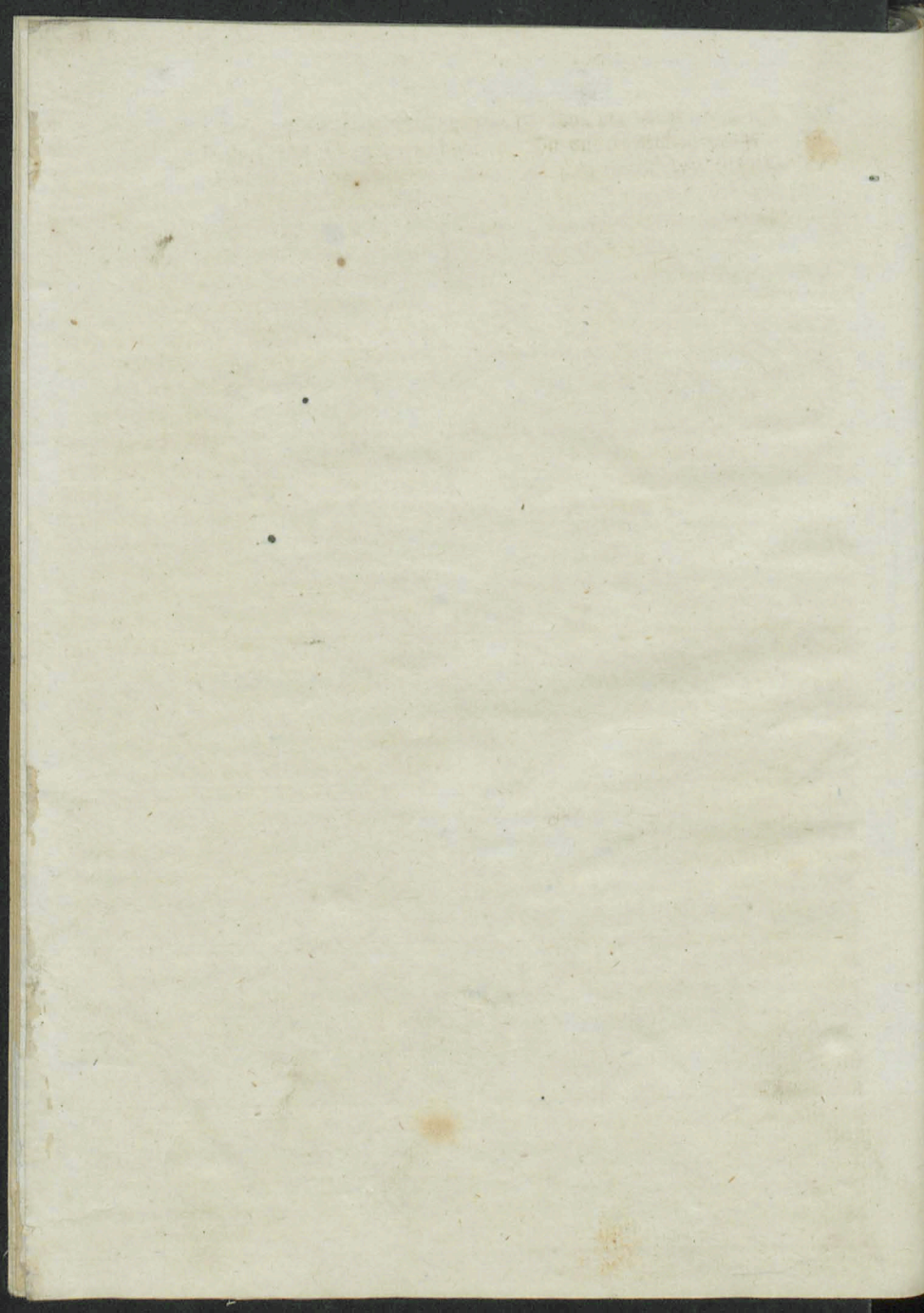
2. The second part of the report is devoted to a detailed study of the various aspects of the problem. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

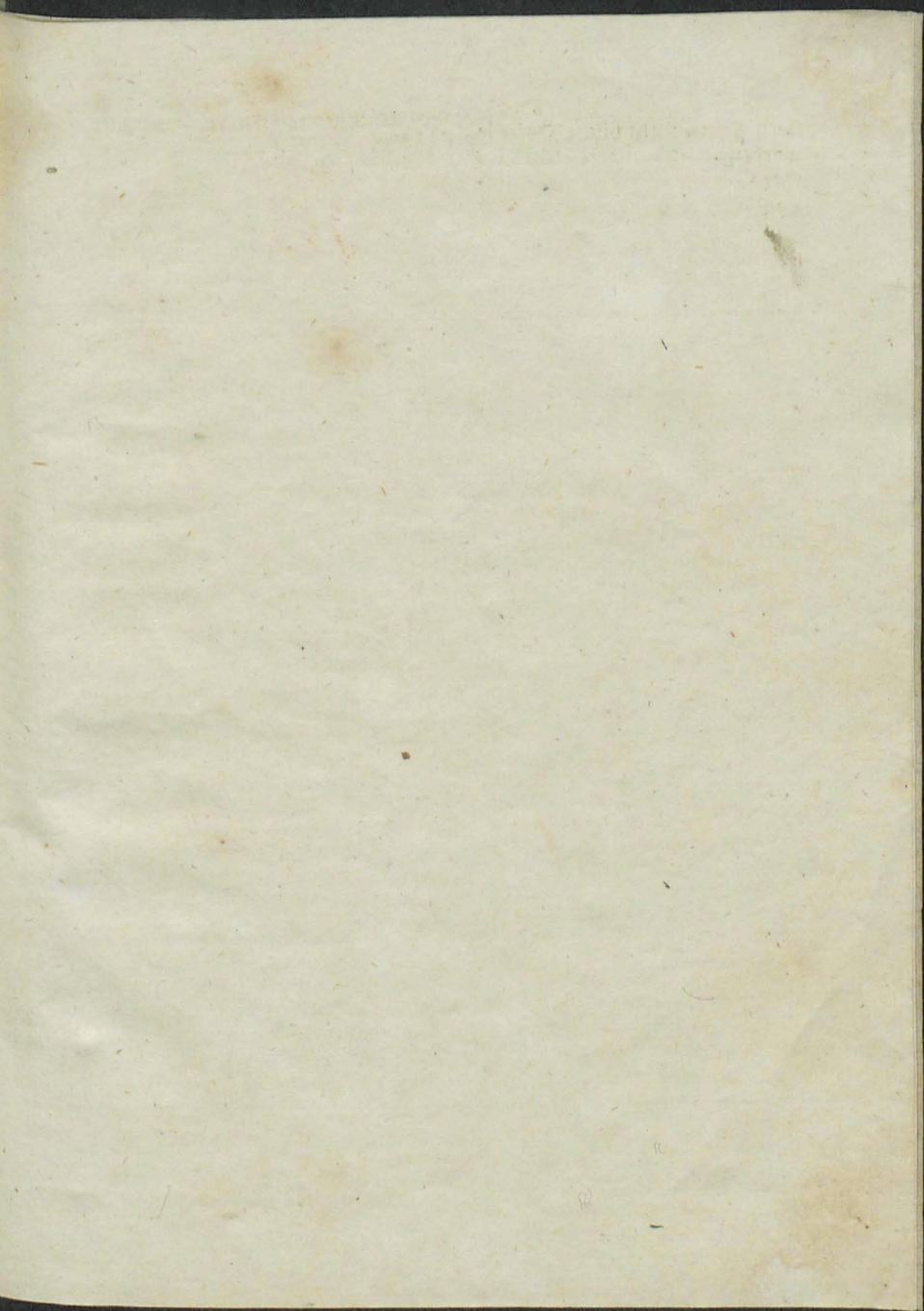
3. The third part of the report is devoted to a detailed study of the various aspects of the problem. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

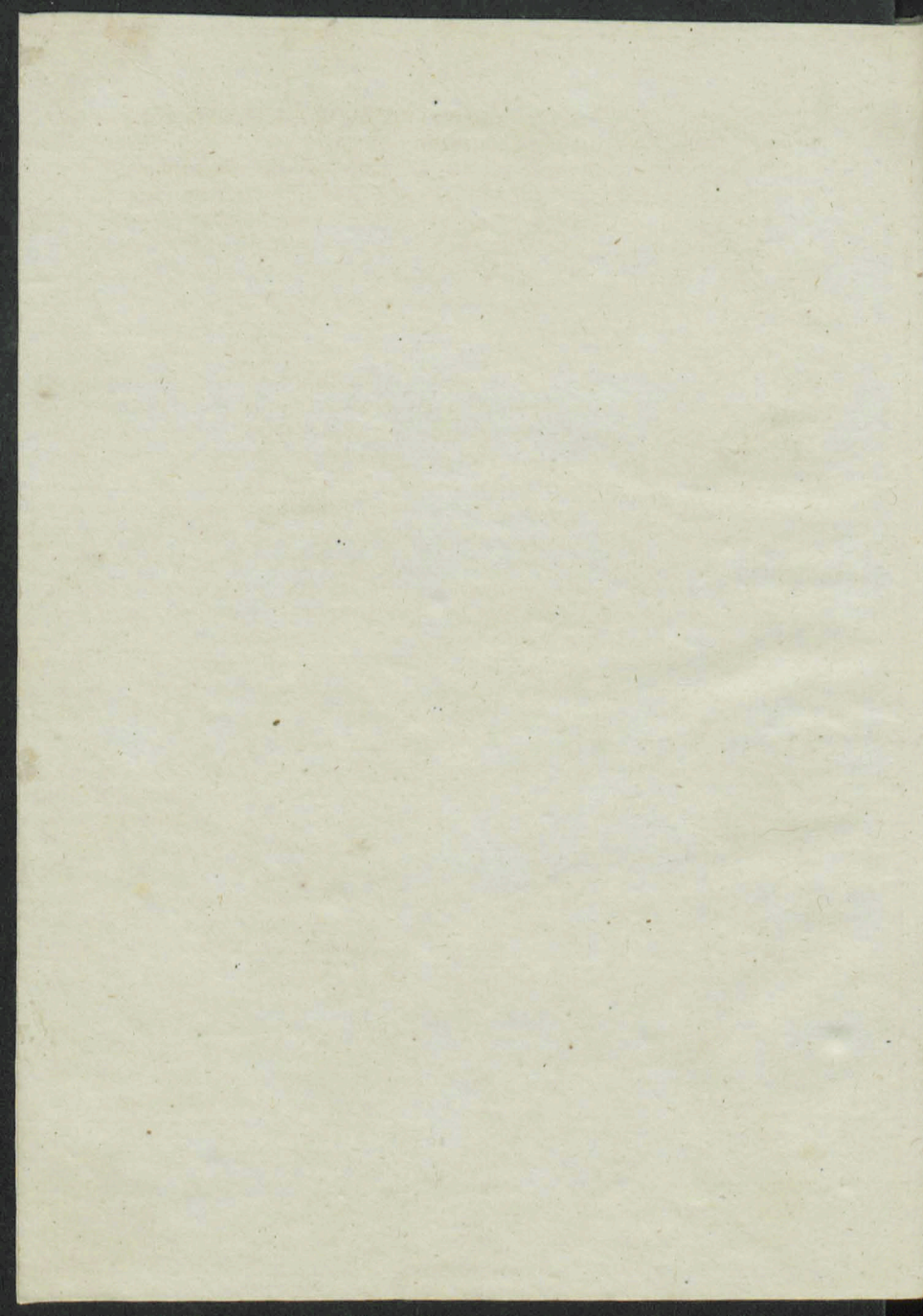
4. The fourth part of the report is devoted to a detailed study of the various aspects of the problem. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

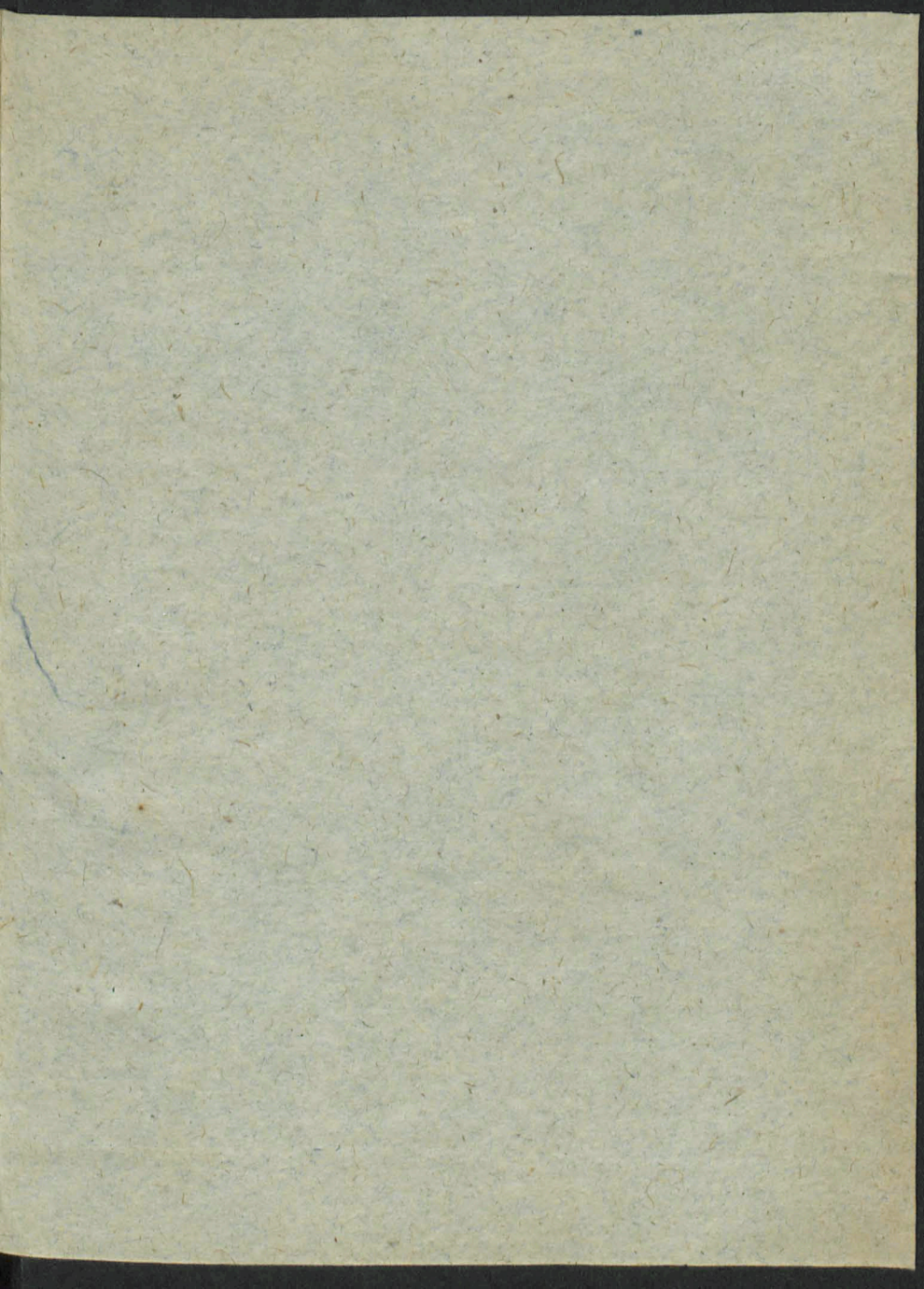
5. The fifth part of the report is devoted to a detailed study of the various aspects of the problem. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

684

